
Lähetehje Tyks Endometrioosipoliklinikalle

Sisällöstä vastaa Tyks TO7A GYN vastuualue, tarkistettu 3/2021

Tyksin endometrioosipoliklinikalla hoidetaan potilaita, joilla oireiden tai statuksen perusteella on aihetta epäillä endometrioosia, tai joilla on aiemmin todettu endometrioosi ja hormonihoidosta huolimatta oireet ovat vaikeutuneet.

Endometrioosiin viittaavia oireita voivat olla:

- Kova kipu- tai hormonilääkitykseen reagoimaton kuukautiskipu
- Yhdyntäkivut
- Ulostamis- tai virtsaamisvaivat
- Kuukautiskiertoon liittymätön krooninen alavatsakipu
- Lapsettomuus

Potilaille, joilla epäillään endometrioosia, tulee olla tehtynä hormonaalinen lääkehoitokokeilu.

- Ehkäisytabletti/minipilleri/ehkäisykierukka/ehkäisyrenkas/hormonikierukka vähintään 3 kuukauden ajan. Ehkäisytablettiä suositellaan kokeilemaan tauotta ja tavoitteena on vuodottomuus.
- Jos oireet eivät lainkaan helpota ajanjakson aikana, tehdään lähete Tyksiin naistentautien poliklinikalle.
- Jos oireet alkavat lievittyä kolmen kuukauden aikana, lääkitystä jatketaan ja seurataan, helpottavatko oireet edelleen. Mikäli näin ei käy ja potilas kokee oireet edelleen häiritsevinä, tehdään lähete Tyksiin naistentautien poliklinikalle.
- Jos potilaalla on **aktiivinen raskaustoive**, ei hormonaalista hoitokokeilua ole välttämätöntä tehdä vaan kipujen niin vaatiessa voidaan lähete tehdä heti. Tällöin voidaan odotusajaksi aloittaa tarvittaessa hormonaalinen lääkitys.

Kroonisilta vatsakipupotilailta tulee olla poissuljettu laktoosi-intoleranssi, keliakia sekä tulehdukselliset suolistosairaudet ulosteen kalprotektiini (F-Calpro) –näytteellä.

Työkykyarviot tai pitkäaikaisen kivun lääkehoito eivät kuulu Tyksin endometrioosipoliklinikan toimintaan.

Endometriosipoliklinikan läheteestä tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- Potilaan **täydelliset yhteystiedot**, myös puhelinnumero
- Potilaan sähköpostiosoite, jos käytössä
- Pärjääkö suomenkielellä vai tarvitseeko tulkin, jos kyllä, niin minkä kielisen
- Pituus ja paino
- Perussairaudet
- Kipuanamneesi
- Mahdolliset lääke- ja leikkaushoidot
- Raskaudet ja synnytykset
- Gynekologinen status